

नेपाल सरकार

सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय

सिंहदरबार, काठमाण्डौ

(स्थानीय तह समन्वय शाखा)

फोन नं.-४२००५११/४२००३०४

मिति:- २०७९/०५/१४

पत्र सं.:-२०७९/०८०

चलानी नं.:- ९६

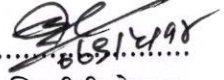
श्री स्थानीय तह (सबै)।

विषय:- जानकारी सम्बन्धमा।

प्रस्तुत विषयमा भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिवी निवारण मन्त्रालयको च.नं. ३६ मिति २०७९/०४/२४ को हरवा चरवा वर्गको ऋण मोचन सम्बन्धी पत्र र कमैया मुक्ति घोषणको २२ वर्ष पुगेको अवसरमा कमैया श्रमिक "हरवा-चरण" को लागि सम्माननीय प्रधानमन्त्री श्री शेरबहादुर देउवाज्यूको विशेष सन्देश आवश्यक जानकारीको लागि यसैसाथ संलग्न गरी पठाइएको व्यहोरा आदेशानुसार अनुरोध छ।

बोधार्थ:

श्री भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिवी निवारण मन्त्रालय, सिंहदरबार, काठमाण्डौ।
श्री सूचना तथा प्रविधि शाखा:-E-mail मार्फत जानकारी गराइदिनु हुन।

४६९१.५१९४
चिरञ्जीवी नेपाल
शाखा अधिकृत

२०७९
२६
२/१३

नेपाल सरकार

भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय

(योजना अनुगमन तथा मूल्यांकन महाशाखा)

नीति, योजना तथा कार्यक्रम शाखा

२०७९/०४/२४
सिंहदरबार, काठमाडौं

पत्र संख्या: ३.१/नी.यो./२०७९/८०

च.नं. ३६

मिति: २०७९/०४/२४

राष्ट्रिय मामिला तथा सामान्य प्रशासन विभाग
संकेतिक क्रम संख्या
दर्ता नं.: ५६
दर्ता मिति: ०६/०४/२४

३.१.१
३५०
२/१३

विषय: हरवा चरवा वर्गको ऋण मोचन सम्बन्धमा ।

श्री गृह मन्त्रालय,
सिंहदरबार ।

[Handwritten Signature]

प्रस्तुत विषयमा कर्मैया श्रम (निषेध गर्ने) सम्बन्धी ऐन, २०५८ अनुसार कर्मैया, हलिया, कम्लहरी, हरवा चरवा लगायत सबै किसिमका कर्मैया श्रमहरु निषेध गरि सकिएको छ। कर्मैया श्रमिकको अवस्थाबाट स्वतन्त्र र मुक्त भैसकेको, ऋण मोचनको घोषणा भई सकेको व्यहोरा विदितै छ । यस सम्बन्धमा मिति २०७९/४/२ गतेका दिन सम्माननीय प्रधानमन्त्री श्री शेरबहादुर देउवाज्यू द्वारा उक्त ऐनको व्यवस्था कडाईका साथ पालना गर्न र गराउन राज्यका सबै निकाय सरोकारवालाहरुलाई निर्देशन दिनु भएको छ । सो निर्देशनको प्रतिलिपि पाना एक आवश्यक सहयोग र समन्वयका साथ निर्णय कार्यान्वयनका लागि यसै साथ संलग्न गरी पठाईएको छ ।

सो सम्बन्धमा हाल विभिन्न जिल्लाहरुमा मुक्त हरवा चरवाहरुलाई तत्कालीन समयमा दिइएको अवैध ऋण असुली गर्ने, डर धम्की त्रास दिई सम्पत्ति कब्जा गर्ने लगायतका अवाञ्छित गतिविधि भैरहेको गुनासाहरु प्राप्त भएकोले तहाँ मातहत जिल्ला प्रशासन कार्यालय तथा जिल्ला प्रहरी कार्यालयहरुलाई यस विषयक संवेदनशीलतालाई दृष्टिगत गरी तत्काल त्यस्तो किसिमको गतिविधि रोक्न, सो सम्बन्धी उजुरी, गुनासो प्राप्त भए अविलम्ब कारवाही गर्ने सम्बन्धमा आवश्यक निर्देशन गरिदिनु हुन मन्त्रालयको मिति २०७९/४/२ गतेको मन्त्रीस्तरीय निर्णयानुसार अनुरोध छ ।

- बोधार्थ:** (१) श्री प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, सिंहदरवार: सादर अवगतार्थ ।
(२) श्री संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, सिंहदरवार: सम्बन्धित स्थानीय तहलाई प्रस्तुत विषयका सम्बन्धमा आवश्यक समन्वय, सहजीकरणका लागि अनुरोध छ ।

१/४/२४
अनन्तराज लामि
शाखा अधि

कमैया मुक्ति घोषणाको २२ वर्ष पुगेको अवसरमा कमैया श्रमिक “हरवा-चरवा” को लागि सम्माननीय प्रधानमन्त्री श्री शेरबहादुर देउवाज्यूको विशेष सन्देश

१. नेपालमा लामो समयसम्म सामाजिक कु-प्रथाको रूपमा रहेको कमैया प्रथालाई अन्त्य गर्ने गरी कमैया मुक्ति घोषणा भएको २२ वर्ष पुगेको अवसरमा म मुक्त कमैया, मुक्त हलिया लगायत सम्पूर्ण कमैया श्रमिकहरूलाई हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दै उहाँहरूको सुखी र सम्मानपूर्ण जीवन यापनको कामना गर्दछु।
२. कमैया श्रम (निषेध गर्ने) सम्बन्धी ऐन, २०५८ मार्फत हरवा चरवा लगायत सबै किसिमका कमैया श्रमिक परिवारहरूको मुक्ति, असमान श्रम सम्बन्ध र शोषणयुक्त प्रथाको अन्त्य तथा ऋण मोचन गरिसकिएको छ। यसका बाबजुद कहीं कतै कुनै बहानामा सो प्रथाको अवशेष बाँकी रहेको वा उक्त ऐनको पूर्ण कार्यान्वयन हुन नसकेको अवस्था रहेछ भने सो विषय कानूनको गम्भीर उल्लङ्घन भएको विषय हुने कुरा स्पष्ट पार्न चाहन्छु।
३. अतः म आजकै मितिबाट पुनः एकपल्ट सो ऐनको पूर्ण कार्यान्वयन गर्न, गराउन सम्बन्धित सबै सरोकारवालाहरूको गम्भीर ध्यानाकर्षण गराउँछु। साथै, ऐनको व्यवस्थाको प्रभावकारी पालना भए नभएको सघन अनुगमन गर्न समेत सम्बन्धित मन्त्रालय र सो मातहतका निकायहरूलाई निर्देशन दिन चाहन्छु।
४. मुक्त हरवा-चरवा परिवारहरूको सामाजिक आर्थिक उन्नति र सम्मानजनक जीवन सुनिश्चित गर्नको लागि विशेष लक्षित कार्यक्रम सञ्चालन गर्न नेपाल सरकारका सबै सम्बद्ध निकायहरूलाई आग्रह गर्दछु। यस कार्यमा आवश्यक सहयोग, समन्वय र सहकार्यको लागि प्रदेश सरकार र स्थानीय तहलाई समेत हार्दिक आह्वान गर्दछु।